

Abstrakt

Na základě korpusové analýzy 72 odborných článků zkoumá tato práce způsoby, jimiž se odkazuje na dosavadní výzkum ve čtyřech různých vědních oborech, dvou humanitních (lingvistika a dějiny umění) a dvou přírodních (astronomie a biologie). První část poskytuje kvantitativní výsledky pro užívání základních dvou typů, citací integrovaných a neintegrovaných. Neintegrované citace převažují ve všech disciplínách, v biologii tvoří 91%, zatímco v astronomii a lingvistice není rozdíl tak markantní. Dějiny umění užívají téměř stejně obou typů. Další část se zaměřuje na integrované citace a ukazuje zastoupení tří typů (verb-controlling, naming a non-citation) pro zkoumané obory. Třetí část se věnuje rozložení citací v jednotlivých částech odborných článků. V závislosti na struktuře článku se prokazují dvě základní tendence: u pevně strukturovaných článků (biologie a lingvistika) je nejvíce citací v úvodní a diskuzní části. Články z astronomie a dějin umění citují se stejnou četností ve všech částech textu. Poslední část této práce je zaměřena na slovesa, jimiž se citace uvozují. Ta jsou rozdělena podle základní sémantické klasifikace (research, cognitive a discourse acts). Slovesa odkazující na proces samotného výzkumu jasně převládají v astronomii, v biologii jen těsně převažují nad slovesy řečových aktů. Exaktní vědy nejméně užívají sloves odkazujících na myšlenkové procesy, v dějinách umění jsou naopak nejčetnější. Lingvistika užívá poměrně vyváženě všech typů.

Všechny části výzkumu se vztahují k předpokladu odlišného procesu poznání: exaktní vědy postupují lineárně, humanitní se neustále vrací k předchozím teoriím. Stěžejní pro volby typu citace a slovesa je i důležitost lidského faktoru v tomto procesu. Výsledky ukazují, že předpoklad platí pro biologii a dějiny umění, které tak stojí na koncích škály mezi přírodními a humanitními vědami, zatímco astronomie je „humanitnější“ vědou než biologie a lingvistika naopak „exaktnější“ než dějiny umění.